

Mälkki & Tjajkovskijs 1.

DR
Symfoni
Orkestret

DR Symfoniorkestret

Koncertmester: Adam Koch

Susanna Mälkki

Dirigent

Pavel Kolesnikov

Klaver

DR Koncerthuset

Koncertsalen

Torsdag 18. januar 2024

kl. 19.30

Peter Tjajkovskij (1840-93)

Klaverkoncert nr. 1, b-mol, opus 23 (1874-75; rev. 1879, 1888)

I – Allegro non troppo e molto maestoso – Allegro con spirito

II – Andantino semplice – Prestissimo – Tempo I

III – Allegro con fuoco – Poco meno mosso – Allegro vivo

🕒 ca. 35'

Pause (30') ca. kl. 20.10

Paul Hindemith (f. 1895-1963)

Mathis der Maler, symfoni (1933-34)

I – Engelkonzert

II – Grablegung

III – Versuchung des heiligen Antonius

🕒 ca. 27'

Torsdagskoncerten sendes direkte i P2 Koncerten, genudsendes søndag kl. 12.15 og kan også høres i DR Lyd.

MØD MUSIKKEN

kl. 18.30 i koncertsalen med Ole Killeerich

Susanna Mälkki fra Finland er en af Nordens mest fremtrædende dirigenter. Hun optræder med verdens førende orkestre, og indtil sidste år var hun chefdirigent for Helsinki Filharmonikerne og 1. gæstedirigent for Los Angeles Filharmonikerne. I denne sæson har hun dirigeret bl.a. New York Filharmonikerne og London Symfoniorkester, og de kommende måneder venter koncerter med Chicago Symfoniorkester, Cleveland Orkestret og Dresdens Statskapel.

FOTO: SIMON FOWLER

Den ny kompositionsmusik er en af Susanna Mälkkis store passioner. Hun har uropført utallige nye værker og har været kunstnerisk leder af avantgardeorkestret Ensemble intercontemporain i Paris.

I 2017 modtog hun Nordisk Råds Musikpris. "Susanna Mälkki er en inspirerende og innovativ rollemodel for den klassiske musiks fremtid", lød det i motiveringen for prisen.

FOTO: EVA VERMANDEL

Pianisten **Pavel Kolesnikov** er 34 år, født i Sibirien, men i mange år bosiddende i England. Han er en meget personlig musiker med en særlig musikalsk sensibilitet, der kommer til udtryk både i hans spil og hans valg af repertoire.

Pavel Kolesnikov er uddannet i Rusland og i den russiske tradition, og med Tjajkovskijs Klaverkoncert nr. 1 vandt han den store canadiske Honens Klaverkonkurrence i 2012. Som solospiller dyrker han en anderledes indadvendt verden, og han holder af at præsentere publikum for både ubekendte værker og personlige fortolkninger af velkendt musik. Han bruger også meget tid på at spille kammermusik og har dannet sin egen klavertrio, og han har startet en uortodoks musikfestival i London, hvor han bl.a. samarbejder med billedkunstnere for at finde nye veje til musikken.

DR Symfoniorkestret

FOTO: PER MORTEN ABRAHAMSEN

Lige siden DR blev grundlagt i 1925, har **DR Symfoniorkestret** bragt den symfoniske musik ud til publikum, lyttere og seere i hele landet. Samtidig er orkestret blevet en vigtig repræsentant for dansk musik i udlandet gennem turnéer og medieproduktioner, som har vundet international genklang.

DR Symfoniorkestrets chefdirigent har siden 2016 været italienske Fabio Luisi, som bl.a. har stået i spidsen for højt profilerede turnéer til Kina, Japan og USA. Det er også Luisi, der dirigerer DR Symfoniorkestrets indspilning af Nielsens symfonier og koncerter (Deutsche Grammophon), hvor albummet med 4. og 5. symfoni har fået prestigefyldt hæder som både 'Årets orkesterudgivelse' og selve hovedprisen 'Årets indspilning' ved Gramophone Awards 2023 i London – musikkens svar på filmverdenens Oscars. Næste store projekt for orkestret og Fabio Luisi er indspilningen af Alexander Skrjabin's orkesterværker, også for Deutsche Grammophon.

DR Symfoniorkestret har altid været tæt forbundet med den danske musik, men orkestret favner samtidig hele det rige, symfoniske repertoire fra forskellige klassiske og romantiske traditioner op til vores egen tid.

Som medieorkester spiller DR Symfoniorkestret ikke bare for de 100.000 koncertgæster, som hver sæson oplever orkestret live i DR Koncerthuset eller på turné. Mere end 500.000 lyttere og seere følger orkestrets klassiske koncerter på radio, tv og internet, og millioner lytter med, når koncerterne transmitteres internationalt.

Ud over det klassiske repertoire har DR Symfoniorkestret i disse år stor succes med at spille soundtracks fra film og computerspil. Over 340 millioner seere har set videoer fra orkestrets soundtrack-koncerter på sociale medier, og DR Koncerthuset har en af Danmarks største YouTube-kanaler med 800.000 faste følgere.

Tjajkovskij & Hindemith

Peter Tjajkovskij: Klaverkoncert nr. 1

Det tog lidt tid, før Tjajkovskijs fantastiske **Klaverkoncert nr. 1** fik overbevist både publikum, musikere og anmeldere. De første opførelser i 1875 skabte ikke særligt postyr. Først da musikken blev spillet i Paris i 1878, blev gnisten tændt for alvor. "Øjenvidner siger, at de aldrig har oplevet så enorm begejstring efter en koncert", fortalte Tjajkovskij stolt. Ved en af koncerterne i Paris klappede publikum så meget, at dirigenten besluttede at opføre hele klaverkoncerten én gang til med det samme!

Tjajkovskijs Klaverkoncert nr. 1 er siden blevet et helt symbol på selve den klassiske musik. Klaverkoncertens dramatiske timing, den fortættede inspiration, de smægtende melodier og den brillante hovedrolle til solisten er totalt medrivende. Det hele samler sig til alt det bedste ved at opleve klassisk musik – især når man oplever musikken blive spillet 'live' i en koncertsal.

Den enorme popularitet for **Klaverkoncert nr. 1** har fuldstændig overskygget, at Tjajkovskij også skrev to andre klaverkoncerter.

Musikkens enorme popularitet skyldes også indledningen, som er genial. Når strygerne vælter frem med den store, iørefaldende indledningsmelodi, mens pianisten banker sine næver i som akkompagnement, har musikken fuldstændig magten over rummet. Den flotte åbning varer 3-4 minutter. Og så sker der det mærkelige, at klaverkoncerten laver en omstart! I stedet præsenterer klaveret et helt nyt tema, og først nu starter klaverkoncerten i sin officielle toneart, b-mol.

Det nye tema er taget fra en folkesang, Tjajkovskij havde hørt sunget af en blind tigger på en markedsplads i Ukraine: "Der kom en kosak fra Don". I kombination med endnu et lyrisk tema bygger Tjajkovskij en kæmpemæssig førstesats op, hvor de stille, melankolske passager hænger smidigt sammen med klaverets virtuose udfoldelser.

Ligesom i 1. sats lyder flere andre af klaverkoncertens temaer som viser eller folkemelodier, og det giver både sammenhæng og karakter til værket. 2. sats er bygget på to temaer, hvor det første har en uskyldig, drømmende karakter, næsten som en godnatsang. I midterstykket af satsen skifter Tjajkovskij så til en fransk vise, der hedder 'Il faut s'amuser, danse et rire' (Man skal more sig, danse og le). Den drejer overraskende,

men elegant, musikken i retning af en flyvsk cabaretstemning – og er en meget vellykket måde at vise Tjajkovskijs karakteristiske tankeflugt.

3. sats er en stormende og fyrig finale, der har været forbillede for mange andre klaverkoncerter, men som er svær at overgå. Igen bruger Tjajkovskij en lille russisk folkesang som udgangspunkt, en melodi med titlen 'Kom ud, Ivanka', som han havde fundet i en samling af folkemelodier, der var udkommet et par år tidligere. Som den mesterlige showmand, Tjajkovskij også var, skruer han i løbet af satsen intensiteten op så intenst, at man kommer til at tænke på både fyrværkeri og en vild, beruset fest. En fest, der helt passende bliver kronen på et af den klassiske musiks mest uimodståelige værker.

Paul Hindemith: Mathis der Maler

Symfonien Mathis der Maler bygger på historien om billedkunstneren Mathias Grünewald, der levede for 500 år siden. Han havnede i et politisk samvittighedsopgør, og det samme gjorde den tyske komponist Paul Hindemith i 1930'erne. De måtte begge stille sig selv spørgsmålet: Skal en kunstner følge sin skabende intuition – eller underlægge sig kravene fra magten? Den debat var sprængfarlig, da Hindemith levede under nazismen.

Paul Hindemith var beundret for sin vitale opdatering af den tyske musikarv, fordi han kunne forbinde det moderne Tyskland med den stolte arv fra musikhistorien, ikke mindst Johann Sebastian Bach. Da nazisterne kom til magten i 1933, var de positive ved tanken om Hindemiths nye tyske kunst, men rasende over, at han ikke bakkede op om nazismen. Mathis der Maler blev det afgørende vendepunkt, der er med til at gøre det til et nøgleværk i det 20. århundredes musik.

Hindemith begyndte med at skrive en opera om Mathias Grünewald, der havde et trygt arbejde som kirkekunstner hos biskoppen, men blev overtalt til at gå med i et folkeligt oprør mod magthaverne. Grünewalds skuffelse over oprørets voldelighed fik ham til at erkende, at politik ikke var noget for ham. At skabe kunst for Vorherre redder ganske vist ingen undertrykte menneskeliv, men er dog alligevel en samvittighedsgering.

Hindemith lavede også en symfoni over operaens stof (og begge værker hedder – temmelig forvirrende – det samme). Til nazisternes store ærgrelse blev symfonien en stor publikumssucces. Der blev nedlagt opførelsesforbud mod

flere af Hindemiths værker, og da Tysklands største dirigent Wilhelm Furtwängler bakkede ham op, blev de begge presset væk fra deres stillinger. 'Hindemith-affæren' blev et vendepunkt for det tyske kulturliv under nazismen. Den frie kunst i Tyskland var fra nu af simpelthen død.

*

De tre satser i symfonien Mathis der Maler er bygget over billeder fra Mathias Grünewalds hovedværk, det såkaldte Isenheim-alter. Billederne på den store altertavle udspringer af Grünewalds religiøse visioner fra borgerkrigen, og Hindemith har udformet dem i en dybt original musik.

Først er der en skare engle, der spiller i 1. sats med titlen 'Englekoncert'. Hovedtemaet er en tysk folkesalme, 'Es sungen drei Engel', der spilles af orkestrets (engle)basuner og derefter af horn og trompeter. Musikkens moderniserede barokstil har en myldrende flerstemmighed og en lysende klang, ligesom de særlige lysvirkninger på Grünewalds maleri.

Derefter kommer den korte 2. sats, 'Gravlæggelse'. Et billede af den intense, dystre scene, hvor liget af den maltrakterede Jesus lægges i sin grav. På Grünewalds maleri er motivet beskåret helt ind til kernen, og Hindemith skriver en tilsvarende koncentreret sats; som et sørgeoptog, spillet med dæmpede strygere.

3. sats hedder 'Den hellige Antonius' fristelse'. På et af Grünewalds alterbilleder ser man den hellige Antonius konfronteret af ækle uhyrer, og på et andet billede er han i dyb samtale med en anden hellig eneboer, Paulus. Den livsafgørende beslutning trænger sig på og fører til spændt musik, inden forløsningen kommer i form af hymnen 'Lauda Sion Salvatorem' (Sion, pris din saliggører), der spilles af høje træblæsere.

Til allersidst hører man et blændende messingblæser-halleluja. Det er kunsten, der kalder på Mathis der Maler – og på Paul Hindemith.

I 1938 forlod han Tyskland og boede i Schweiz og USA indtil sin død i 1963.

Jens Cornelius

Torsdagskoncerten på P2 & i DR Lyd

FOTO: PER MORTEN ABRAHAMSEN

Ved hver eneste Torsdagskoncert med DR Symfoniorketret gemmer der sig en P2-vært blandt publikum i Koncertsalen. Han eller hun taler dæmpet i mikrofonen fra sin plads på 1. balkon, men stemmen når ud til over 100.000 lyttere, der følger koncerten ved højtalerne.

FOTO: AGNETE SCHLICHTKRULL

FOTO: AGNETE SCHLICHTKRULL

Samtidig står en reporter klar i kulissen for at fange kunstnerne lige før eller efter de indtager scenen, så lytterne mærker den særlige koncertstemning og kommer helt tæt på de medvirkende.

Hør Torsdagskoncerten direkte i P2 Koncerten eller når det passer dig i DR Lyd

Du kan også finde koncerter med DR Symfoniorketret på DRTV

DR Symfoniorkestret

Violin 1

Adam Koch
Soo-Jin Hong
Bartosz Skibinski
Elna Carr
Jan Leif Rohard
Kern Westerberg
Johannes S e Hansen
Anders Fog-Nielsen
Helle Hanskov Palm
Per Friman
Tine Rudloff
Sabine Bretschneider-Jochumsen
Sophia B ek
Trine Yang M ller
Patricia Mia Andersen
Monika Malmquist Egholm
Peter Andreas Nielsen
Harriet Wheeler

Violin 2

Gunvor Sihm
Therese Andersen
Bodil Kuhlmann
Line Marie Most
Marianne Bindel
Morten Kj er Dulong
Anne Marie Kj erulff
Andrea Rebekka Alsted
Hedvig Oftedahl Vivanco
Stanislav Igorevich Zakrjevski
Benedikte Pontoppidan Thyssen
Ida Balslev
Austin Lee Hansen
Borb la Brezovszky

Bratsch

Michael Andreas Grolid
Nicholas Algot Swensen
Dmitri Golovanov
Gunnar Lychou
Kristian Scharff Fogh
Astrid Christensen
Stine Hasbirk Brandt

Alexander Butz
Magda Stevansson
Einar Kyvik Bauge
Benedikte Artved
Mikkel Schreiber Thomsen

Cello

Soo-Kyung Hong
Henrik Dam Thomsen
Richard Krug
Birgitte  land
Johan Krarup
Peter Morrison
Louisa Schwab
Cansin Kara
Hyazintha Andrej
Olga Chwaszczewska

Kontrabas

Joel Gonzalez
Einars Everss
Henrik Schou Kristensen
Ditlev Damkj er
Mads Lundahl Kristensen
Nicholas Franco
Thoralf Strandli Pedersen
Piotr Dubajko

Fl jtte

Anna Nykvist
Russell Satoshi Itani

Obo

Theophile Pierre Florent Hartz
Ulrich Trier Ortmann

Klarinet

Johnny Teyssier
Pedro Franco Lopez

Fagot

Audun Halvorsen
Britta Cortabarr a

Horn

Aurora S eterhaug Bye
Dominika Piwkowska
Oskar Lejonclou
Jakob Arnholtz

Trompet

Michael Frank M ller
L szl  Moln r
Karl Husum

Basun

Marek Adam Stolarczyk
Brian Bindner
Gabriel Boezi Gjerpe

Tuba

Thomas Andre R island

Slagt j

Gert Sk d S rensen
Jakob Weber Egholm
Nicola Carrara

Pauker

Ren  Felix Mathiesen

Med forbehold for  ndringer. Se opdateret musikerliste i foyeren p  koncertdagen

20. APRIL KL. 18.30
KONCERTSALEN

Malko Konkurrencen 2024

DR Symfoniorkestrets internationale Malko Konkurrence samler de bedste unge dirigenter fra hele verden i DR Koncerthuset. Ved denne finalekoncert dystre de tre finalister mod hinanden i musik af Brahms og Nielsen, og en af dem får overrakt den eftertragtede førstepris af juryformand Fabio Luisi.

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

DR
Symfoni
Orkestret

Luisi & Bruckners 7. 1. & 3. FEBRUAR 2024

Luisi & Brahms' 3. 8. & 9. FEBRUAR 2024

Luisi & Beethovens 6. 11. & 13. APRIL 2024

Oplev chefdirigent Fabio Luisi med DR Symfoniorkestret i Bruckners vældige 7. symfoni, Brahms' smukke og melankolske 3. symfoni og Beethovens elskede Pastoralesymfoni i Koncertsalen.

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

DR
Symfoni
Orkestret

DR's KONCERTVIRKSOMHED STØTTES AF BLANDT ANDRE

A.P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MC-KINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL
FOUNDATION CARIS

CARL NIELSEN OG ANNE MARIE CARL-NIELSENS LEGAT

AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND

AUGUSTINUS FONDEN

BECKETT-FONDEN

WILHELM HANSEN FONDEN

LÉONIE SONNINGS MUSIKFOND

VENNEFORENINGEN FOR DR's KOR OG ORKESTRE

Chef for DR Koncerthuset, Den Levende Musik og P2 — Kim Bohr

Chef for DR Symfoniorkestrets udvikling og drift — Jakob Holtze

Repertoirechef — Tatjana Kandel

Produktionstilrettelægger — Karen Skriver Zarganis

Produktionsledere — Anne Dueholm Jacobsen, Morten Danvad

Lydproducer — Morten Mogensen

Musiktekniker — Mikkel Nymand

Redaktør — Helle Kristensen

Design — DR Design

Foto — Christian Rahbek Olsen

Tryk — Bording Danmark A/S